

Jana Dreimane

Viesnīca "Bibliotēka" Ņujorkā

400.003, 800.006 vai 1200.001 — garo skaitļu virtenes liek domāt, ka "Bibliotēka" ir gigantisks labirints. Taču patiesībā tā ir neliela un eleganta viesnīca izsmalcinātiem kultūras gardēžiem. Grāmatlasītāju paradīze pašā Ņujorkas centrā.

Viesnīcas "Bibliotēka" fasāde

"Rakstnieku istaba"

Vestibils

Lasītava

Viesnīca meklējama Manhetenā — vienas, divu minūšu gājienā no pilsētas centrālās stacijas, dažu korpusu attālumā no Ņujorkas Publiskās bibliotēkas un slavenā finansista, mākslas priekšmetu un grāmatu kolecionāra Pīrponta Morgana (*Pierpont Morgan, 1837–1913*) bibliotēkas-muzeja. Pavisam netālu no viesnīcas atrodas arī tūristu iecienītais Taimskvērs — teātra kvartāls, kā arī dzejnieka un žurnālista Viljama K. Braianta vārdā nosauktais parks. Pie "Bibliotēkas" grāmatmīļotāji var

atrast pat fiziskas literatūras pēdas — izlasīt trotuārā iemūžinātus slaveno autoru citātus.

Ekskluzīvā viesnīca ir 1912.gadā celta divpadsmitstāvu ēka ar elegantu sarkanbrūnu ķieģeļu fasādi. Tās otrajā stāvā iekārtota lasītava, kurā izvietots imitēts kartīšu katalogs. Te pie rīta kafijas tases un brokastīm viesi var pāršķirstīt jaunākos laikrakstus un žurnālus.

Viesi tiek izmitināti desmit augšstāvos, kas iekārtoti atbilstoši bibliotekāriem ļoti zināmajai decimālajai

“Dzejas dārza” terase

klasifikācijai. 19.gadsimta 70.gados to izgudroja amerikāņu bibliotēzinātnieks Melvils Džūijs (1851–1931), visu zinātņu kopumu sadalīdams desmit pamatklasēs un katru nozari tālāk — desmit apakšklasēs. Katrai M.Džūija Decimālās klasifikācijas pamatklasei viesnīcā atvēlēts savs stāvs. Piemēram, trešais stāvs — sociālajām zinātnēm, ceturtais — valodniecībai, piektais — matemātikai, sestais — tehnoloģijām, septītais — mākslai, astotais — daiļliteratūrai, devītais — vēsturei. Vispārīgajai nodaļai, kas ietver žurnālistiku, bibliotēku un muzeju nozares, veltīts 10., bet filozofijai — 11.stāvs. No 12.stāva terasēm un istabu logiem var vērties gan augšup — bezgalīgajā debesjumā, gan lejup — drudžainas steigas pārpildītajās pilsētas ielās, tādēļ šeit ir īstā vieta pārļaicīgā, reliģiskā papildījuma meklētājiem.

Katrā viesu istabā (kopā to ir 60) atrodama atšķirīgas tematikas grāmatu un filmu kolekcija. Tai atbilstoši noteikts istabas numurs — decimālās klasifikācijas indekss. Piemēram, 300.006. istabā var studēt juridisko literatūru, 400.003. — ģermānistiku, 1200.001. — Tālo austrumu reliģiju, bet 900.003. — okeānu dzīļu noslēpumus. Bezbailīgajiem pilsētas viesiem tiek piedāvāta 1100.005. istaba, kur apkopota literatūra par paranormālajām parādībām. Nav zināms, vai tajā mīt spoki, taču viesu nostādne ir “drošs paliek nedrošs”, tādēļ istaba tiek rezervēta reti. Īpaši iecienīta esot 800.001. — erotiskās literatūras un 1100.006. — mīlestības istaba. 800.001. istabas iemītniekiem tiek piedāvāts īpašs komplekts, kas ietver duci sarkanu rožu un “Kamasūtras” miniatūrizdevumu. Kopumā viesnīcā izvietots vairāk nekā 6000 grāmatu. Kā jau modernā “Bibliotēkā”, visiem klientiem pieejams bezvadu internets.

Ņemot vērā viesnīcas atrašanās vietu — pašā pilsētas centrā, par uzturēšanos tajā diennakti jāšķiras

vismaz no 245 ASV dolāriem. Tomēr atsauksmes internetā liecina, ka viesnīcā pavadītais laiks ir cenas vērts — 95% atsauksmju rakstītāju to silti iesaka izmantot arī citiem pilsētas viesiem.

“Bibliotēkas” īpašnieks ir slovāku izcelsmes iecelotājs Henrijs Kallans (*Henry Imrich Kallan*), kurš var lepoties ar leģendāru biogrāfiju, “amerikāņu sapņa” papildījumu. 1968.gadā viņš pameta komunistisko Čehoslovākiju un ieradās Ņujorkā bez angļu valodas zināšanām un graša kabatā. Ar čehu emigrantu palīdzību sācis karjeru kā viesmīļa palīgs kādas viesnīcas restorānā, H.Kallans tagad ir vairāku luksusa viesnīcu īpašnieks Manhetenā un Prāgā. H.Kallans stāsta, ka ideju par viesnīcu-bibliotēku smēlies no tuvējās apkārtnes: “*Kad devos vienā virzienā, pretim slējās Ņujorkas Publiskā bibliotēka, kad devos otrā virzienā — mani sagaidīja Pīrponta Morgana bibliotēka*”. Kālab lai starp tām neatrastos vēl viena lasītāju paradīze?

Diemžēl viesnīcas slava gan ASV, gan ārzemēs (arī Latvijas interneta žurnālā neatkarīgajiem ceļotājiem publicēta neliela informācija, sk. http://www.another-travelguide.lv/lat/ziemelamerika/amerikas_savienotas_valstis/nujorka/galamerki_viesniskas/library_hotel) tās īpašniekam sagādājusi arī nepatīkamus brīžus. 2003. gada septembrī, trīs gadus pēc viesnīcas atvēršanas, Tiešsaistes datorbibliotēku centrs (*Online Computer Library Center, OCLC*) H.Kallanu iesūdzēja tiesā par tā preču zīmes “Džūija Decimālā klasifikācija” nelikumīgu izmantošanu un negodīgu konkurenci. Izrādījās, ka OCLC 1988.gadā iegādājusies Džūija Decimālās klasifikācijas izdevniecību “Forest Press” un tādējādi kļuvusi par vienīgo “Džūija Decimālās klasifikācijas” preču zīmes īpašnieci. Neuzklausīts palika bibliotekāru viedoklis, ka klasifikāciju bez maksas izmanto lielākā daļa ASV un citvalstu publisko bibliotēku — pretstatā viesnīcai tās ir nekomerciālas institūcijas. Nelīdzēja arguments, ka ikviena lasīšanu, grāmatas un bibliotēkas popularizējoša institūcija ir slavējama, nevis tiesājama. Prāvas iznākums būtu grūti prognozējams, ja abas iesaistītās puses paliktu nepieņēmas. Taču nepilnus divus mēnešus pēc tiesas procesa sākuma OCLC paziņoja, ka H.Kallans piekritis centra prasībām: jebkāda viesnīcas mārketinga informācijā norādīt preču zīmes “Džūija decimālā klasifikācija” vienīgo īpašnieku un ziedot naudu OCLC bērnu lasīšanas veicināšanas programmai.

Vai kāds Latvijas bibliotekārs nav viesojies šajā vai kādā citā “bibliotēkas stilā” iekārtotā viesnīcā? Aicinām par saviem iespaidiem pastāstīt žurnālā “Bibliotēku Pasaule”!

Izmantotā informācija

Viesnīcas “Bibliotēka” mājaslapa: <http://www.libraryhotel.com>.

Luo, Michael. Where Did Dewey File Those Law Books? *The New York Times* [tiešsaiste]. September 23, 2003 [skatīts 2010.gada 1.martā]. Pieejams: <http://www.nytimes.com/2003/09/23/nyregion/23DEWE.html>.

OCLC, *Library Hotel Settle Suit*. *Library Journal* [tiešsaiste]. December 1, 2003 [skatīts 2010.gada 1.martā]. Pieejams: <http://www.libraryjournal.com/article/CA338581.html>

OCLC *Sues New York Library-Themed Hotel*. *Library Journal* [tiešsaiste]. September 29, 2003 [skatīts 2010.gada 1.martā]. Pieejams: <http://www.libraryjournal.com/article/CA325514.html>.